

Raadsinformatiebrief

'Afwegingscriteria gemeentelijke investeringen in kunstgras'.

Voor vragen

Telefoonnummer: 14 040
E-mail: gemeente@veldhoven.nl
Datum B en W: 20 februari 2024
Registratienummer: 23bs00077

Kennisnemen van

De 'Afwegingscriteria gemeentelijke investeringen in kunstgras'.

Inleiding

Aan het Mulier Instituut is in 2017 opdracht verleend om inzichtelijk te maken wat de behoefte is aan gemeentelijke sportaccommodaties voor nu en in de toekomst (2030). Deze rapportage 'Ruimte voor sport in Veldhoven 2017-2030' brengt de huidige en toekomstige benodigde capaciteit aan buiten- en binnensportaccommodaties in beeld in de gemeente Veldhoven.

In februari 2020 heeft het college besloten om opdracht te verlenen aan het Mulier Instituut voor een verkenning die leidt tot een integraal afwegingskader voor tweede of extra kunstgrasvelden bij voetbalverenigingen in Veldhoven. Tevens is opdracht gegeven voor een update van de vraag/aanbodanalyse van buitensportaccommodaties. In mei 2020 heeft het Mulier Instituut deze twee rapportages opgeleverd.

Op 6 oktober 2020 heeft het college besloten om een integraal afwegingskader tweede kunstgrasvelden op te stellen (naar aanleiding van verzoek voetbalvereniging UNA voor een 2de kunstgrasveld).

In de tussentijd is hieraan uiteraard gewerkt maar is dit nu pas opgeleverd. Voornamelijk om het feit dat er bestuurlijk gesprekken zijn gevoerd met het bedrijfsleven en de vier voetbalverenigingen voor eventuele (financiële) bijdrage vanuit het bedrijfsleven in kunstgrasvelden. Nu blijkt dat dit nog eventjes op zich laat wachten, is er besloten om alsnog een afwegingskader op te stellen.

De oplevering van het afwegingskader kunstgrasvelden heeft enige tijd op zich laten wachten. Dit komt voornamelijk door het feit dat er bestuurlijk gesprekken zijn gevoerd over de mogelijkheid van cofinanciering vanuit de verenigingen en het bedrijfsleven. Aangezien nog onduidelijk is of er sprake gaat zijn van cofinanciering is besloten om vooruitlopend toch het afwegingskader ter vaststelling aan te bieden.

Ook uw raad heeft gepleit voor een positieve grondhouding richting bedrijfsleven en sportverenigingen, gelet op de aangenomen motie (van CDA Veldhoven en VVD d.d. 7 november 2023 'Kunstgrasvelden'). Deze afwegingscriteria beogen voor een ieder een duidelijk perspectief te bieden.

Kernboodschap

De wens om te komen tot een afwegingscriteria rondom (tweede of extra) kunstgrasvelden bestaat al geruime tijd. Nu mogelijk ook het bedrijfsleven een financiële bijdrage gaat leveren in kunstgrasvelden, kan dit (financiële) gevolgen hebben voor verenigingen en/of de gemeente. Het is daarom goed om nu alle partijen een eenduidig perspectief te bieden hoe een bijdrage vanuit het bedrijfsleven zich verhoudt tot het doen van gemeentelijke investeringen op dit vlak. Daartoe zijn afwegingscriteria opgesteld. Voor verenigingen zijn deze naar onze mening helder en laagdrempelig.

Deze afwegingscriteria bieden handelingsperspectief voor zowel verenigingen, de gemeente en het bedrijfsleven waar het gaat om (de beoordeling van) verzoeken om een tweede of extra kunstgrasveld. Deze criteria zijn duidelijk en realistisch. Uit toetsing aan deze criteria blijkt in welke mate voldaan wordt aan de criteria voordat een definitieve afweging gemaakt wordt.

Een verzoek om financiële bijdrage wordt aan deze criteria getoetst.

1) Capaciteit voor een vereniging

De behoefte aan het aantal voetbalvelden wordt berekend via de rekentool van de KNVB (de korfbalbond heeft geen rekentool).

2) Ruimtebehoefte van de voetbal- en korfbalvereniging en omgevingsfactoren

Een vereniging is altijd onderdeel van een bredere omgeving (maatschappelijk en sportief) waarbij het met haar sportaccommodatie, parkeerplaatsen, etc. beslag legt op de fysieke omgeving.

3) Demografische ontwikkelingen in relatie tot ledenontwikkeling

Voordat een vereniging aan kan geven welke stappen zij de komende jaren wil maken moet het verenigingsbestuur haar ambities hebben uitgewerkt. Daarbij moet de vereniging een duidelijke koers varen (wat zijn de korte- en lange termijn doelstellingen).

4) Vitaliteit van de vereniging

De vitaliteit van de voetbal- en korfbalvereniging is ook van belang omdat er een redelijk perspectief moet zijn op de nakoming van financiële en organisatorische verplichtingen. Onderstaand wordt het begrip vitaliteit nader toegelicht.

- Leden; een vitale vereniging heeft een stabiel ledenaantal, waardoor de continuïteit van de club gewaarborgd kan worden. Wanneer een vereniging niet gezond is op dit thema en er sprake is van een dalend ledenaantal komt de organisatorische en financiële continuïteit van de vereniging in het gedrang.
- Organisatie, kader en vrijwilligers; een vitale vereniging heeft een heldere organisatie en structuur. Dit betekent actief beleid op vrijwilligers en een voldoende bestuurlijk en technisch kader met de juiste kennis en kunde om de taken uit te kunnen voeren.
- Financiën; een vitale vereniging heeft een transparante (meerjaren)begroting, komt haar betalingsverplichtingen na en heeft reserves voor onverwachte kosten en investeringen. Financiële reserves zijn van belang om ook in de toekomst vitaal te kunnen zijn en te blijven.
- Beleid en strategie; een vitale vereniging heeft een duidelijke identiteit, waarop de visie en doelstellingen voor zowel het technische aspect als de organisatie wordt gebaseerd. Dit wordt breed gedragen binnen de vereniging. Een beleidsplan/visie en

dus een breed gedragen koers is noodzakelijk om gestelde ambities te kunnen verwezenlijken.

- Sportiviteit en respect; een vitale vereniging heeft haar zaken voor wat betreft sportiviteit en respect op orde. De vereniging hanteert gedragsregels en ziet toe op consequente handhaving hiervan.
- Toekomstbestendig; een vitale vereniging is ook toekomstbestendig. De organisatie van de vereniging kan omgaan met de veranderingen die de toekomst gaan brengen.
- Inclusiviteit: een vitale vereniging is uiteraard ook inclusief. De organisatie van de vereniging zorgt ervoor dat 'sport', in welke vorm dan ook, voor iedereen toegankelijk is.

Deze afwegingscriteria bieden handelingsperspectief voor zowel verenigingen, de gemeente en het bedrijfsleven waar het gaat om (de beoordeling van) verzoeken om een tweede of extra kunstgrasveld. Deze criteria zijn duidelijk en realistisch. Uit toetsing aan deze criteria blijkt in welke mate voldaan wordt aan de criteria voordat een definitieve afweging gemaakt wordt.

Als toetsing aan de criteria leidt tot afwijzing van een verzoek voor een gemeentelijke financiering in een extra (kunst)grasveld, dan kan financiering door de vereniging zelf of bedrijfsleven wellicht uitkomst bieden. We zullen die mogelijkheid met een positieve grondslag benaderen.

Het overleg met het bedrijfsleven wordt in 2024 voortgezet. Uiteraard houden wij uw raad hiervan op de hoogte.

Vervolg

Diverse verenigingen zullen wij, zoals afgesproken, op de hoogte brengen van de afwegingscriteria.

Communicatie en samenspraak

We blijven in gesprek met het bedrijfsleven en de betrokken verenigingen over dit onderwerp.

Bijlage

Afwegingscriteria gemeentelijke investeringen in kunstgras.

GEMEENTELIJKE INVESTERINGEN IN KUNSTGRAS

AFWEGINGSCRITERIA

februari 2024

INHOUDSOPGAVE

1. Aanleiding	3
2. Behoeftebepaling Veldhoven	3
3. Afwegingscriteria voetbal en korfbal	5

1. AANLEIDING

Aan het Mulier Instituut is in 2017 opdracht verleend om inzichtelijk te maken wat de behoefte is aan gemeentelijke sportaccommodaties voor nu en in de toekomst (2030). Deze rapportage *Ruimte voor sport in Veldhoven 2017-2030* brengt de huidige en toekomstige benodigde capaciteit aan buiten- en binnensportaccommodaties in beeld in de gemeente Veldhoven.

In februari 2020 is door het college besloten om opdracht te verlenen aan het Mulier Instituut voor het opstellen van een integraal afwegingskader voor tweede kunstgrasvelden bij voetbalverenigingen in Veldhoven. Tevens is opdracht gegeven voor een update van de vraag/aanbodanalyse van buitensportaccommodaties. In mei 2020 heeft het Mulier Instituut deze twee rapportages opgeleverd.

In dit afwegingscriteria zijn enkele adviezen geformuleerd om te komen tot een duurzaam en kwalitatief voetbal- en korfbalaanbod in Veldhoven. Voetbal kent namelijk de meeste deelnemers, verenigingen en velden. Aan de andere kant speelt een aantal (urgente) ontwikkelingen een rol. Zo wordt een aantal voetbalverenigingen alleen nog maar groter. Met het oog op het gebruik van gemeentelijke voetbalaccommodaties zijn er vervolgens enkele adviezen voorgesteld om te komen tot transparantie en legitimatie in het toedelen en exploiteren van de gemeentelijke voetbalcomplexen.

We streven in Veldhoven naar een duurzaam en kwalitatief sportaanbod (zoals omschreven in het visiedocument 'Veldhoven Beweegt!'). Met dit afwegingscriteria als uitgangspunt bieden we duidelijkheid en transparantie om in de toekomst aan de hand van vastgestelde criteria keuzes te maken over aan te leggen extra kunstgrasvelden voor de voetbal- en korfbalsector.

2. Behoeftebepaling Veldhoven

De behoefte van het aantal voetbalvelden wordt zoals eerder aangegeven berekend via de rekentool van de KNVB. Voor de Veldhovense voetbalverenigingen betekent dit het volgende:

Vereniging	Aantal teams	Aanwezige (wedstrijd) velden	Benodigde (wedstrijd) velden volgens KNVB	Aantal leden (per 1 januari 2023)
Rood Wit Veldhoven	Zaterdag: 25 Zondag; 5	1 kunstgrasveld 3 natuurgrasvelden	Zaterdag 3 Zondag 1	Jeugd; 245 Senioren; 291 (159 niet actief)
RKVVO	Zaterdag: 42 Zondag: 9	1 kunstgrasveld 4 natuurgrasvelden	Zaterdag 4 Zondag 2	Jeugd; 516 Senioren; 251 (186 niet actief)
Marvilde	Zaterdag: 34 Zondag: 4	1 kunstgrasveld 2 natuurgrasvelden	Zaterdag 4 Zondag 1	Jeugd; 404 Senioren; 202 (202 niet actief)
UNA	Zaterdag: 36 Zondag: 18	2 kunstgrasvelden 2 natuurgrasvelden	Zaterdag 3 Zondag 4	Jeugd; 501 Senioren; 351 (255 niet actief)

Totaal aantal voetballende leden in Veldhoven is 2.761 (waarvan 1.666 jeugd en 1.095 senioren). Daarnaast zijn er nog circa 800 niet actieve leden bij de verenigingen.

In de rekentool van de KNVB wordt alleen rekening gehouden met wedstrijden en niet met benodigde trainingscapaciteit. Vervanging van natuurgrasvelden in kunstgrasvelden levert meer wedstrijd- en trainingscapaciteiten op bij slechte weersomstandigheden. Aangezien op een kunstgrasveld kan worden doorgetraind en wedstrijden gespeeld waarbij dit door weersomstandigheden op natuurgrasvelden soms onmogelijk is. De KNVB heeft geen cijfers van afgelastingen. Zij lasten alleen algeheel wedstrijden af als het slecht weer is (kan per regio anders zijn). De 4 Veldhovense voetbalverenigingen geven aan dat de jeugd het afgelopen seizoen circa 48.600 uur minder heeft kunnen trainen en/of wedstrijden heeft kunnen spelen door het slechte weer. En voor de senioren was dat circa 20.000 uur.

Voor korfbal is er geen rekentool. De gegevens van de twee korfbalverenigingen in Veldhoven zijn als volgt:

Vereniging	Aantal teams	Aanwezige (wedstrijd) velden	Aantal leden (per januari 2023)
SDO Veldhoven	Senioren: 4 Junioren: 14 G-team: 1	1 kunstgrasveld 3 natuurgrasvelden	Jeugd; 150 Senioren; 75
BIO	Senioren: 6 Junioren: 7	2 natuurgrasvelden	Jeugd; 55 Senioren; 70

3. AFWEGINGSCRITERIA VOETBAL EN KORFBAL

Deze afwegingscriteria bieden handelingsperspectief voor zowel verenigingen, de gemeente en het bedrijfsleven waar het gaat om (de beoordeling van) verzoeken om een tweede of extra kunstgrasveld. Deze criteria zijn duidelijk en realistisch. Uit toetsing aan deze criteria blijkt in welke mate voldaan wordt aan de criteria voordat een definitieve afweging gemaakt wordt.

Een verzoek om financiële bijdrage wordt aan deze criteria getoetst.

1) Capaciteit voor een vereniging

De behoefte qua aantal voetbalvelden wordt berekend via de rekentool van de KNVB. Hierbij gaat zij alleen uit van wedstrijden en niet van trainingen. Dit is een (onvolledige) momentopname. De accommodatie kan namelijk intensiever worden gebruikt. Een voetbalvereniging kan aan de bovengrens zitten en behoefte hebben om uitbreiding/vervanging. In dat geval neemt ze zelf initiatief voor overleg met de gemeente. In de volgende paragraaf wordt dit verder uitgewerkt.

De korfbalbond heeft niet zo'n rekentool. De capaciteitsbehoefte voor korfbal zal dus op andere wijze moeten worden berekend.

2) Ruimtebehoefte van de voetbal- en korfbalvereniging en omgevingsfactoren

Een vereniging is altijd onderdeel van een bredere omgeving (maatschappelijk en sportief) waarbij het met haar sportaccommodatie, parkeerplaatsen, etc. beslag legt op de fysieke omgeving. In een bestemmingsplan staat wat er in het betreffende gebied gebouwd of verbouwd mag worden en op welke wijze de grond en de gebouwen gebruikt mogen worden. Het bestemmingsplan maakt daarmee duidelijk welke ruimtelijke functies er mogelijk zijn en is daarmee leidend voor de mogelijkheden op de betreffende sportaccommodatie. Het is daarnaast ook van belang dat er voldoende maatschappelijk draagvlak bestaat voor een eventuele uitbreiding. In de Omgevingswet worden gemeenten verplicht om door participatie samen met bewoners, maatschappelijke organisaties, verenigingen en ondernemers ruimtelijke keuzes te maken. Deze keuzes gaan dan logischerwijs ook over de inbedding van sportfaciliteiten in de fysieke omgeving.

3) Demografische ontwikkelingen in relatie tot ledenontwikkeling

Een vereniging moet aangeven welke stappen zij de komende jaren wil maken. Daartoe moet het verenigingsbestuur haar ambities uitwerken. De vereniging moet een duidelijke koers varen (wat zijn de korte en langetermijndoelstellingen?).

De demografische (en maatschappelijke) ontwikkelingen in relatie tot het ledenaantal of de ledenontwikkeling van de vereniging bepaalt o.a. de mogelijkheden voor een verenigingsbestuur. Dit betekent dat een vereniging in staat moet zijn om aan te tonen dat de ruimtebehoefte structureel is. Uit onderzoek van het Mulier Instituut blijkt namelijk dat voetbalverenigingen het qua ledenaantal moeilijk hebben. Hoewel deze ontwikkeling niet bij iedere voetbalvereniging zichtbaar is, is het behalen van de doelstelling van een voetbalvereniging voor een groot deel afhankelijk van de ontwikkeling en prognose van haar ledenaantal en de stabiliteit hiervan.

4) Vitaliteit van de vereniging

De vitaliteit van de voetbal- en korfbalvereniging is ook van belang omdat er een redelijk perspectief moet zijn op de nakoming van financiële en organisatorische verplichtingen. Onderstaand wordt het begrip vitaliteit nader toegelicht.

- Leden: een vitale vereniging heeft een stabiel ledenaantal waardoor de continuïteit van de club gewaarborgd kan worden. Wanneer een vereniging niet gezond is op dit thema en er sprake is van een dalend ledenaantal komt de organisatorische en financiële continuïteit van de vereniging in het gedrang.

- **Organisatie, kader en vrijwilligers:** een vitale vereniging heeft een heldere organisatie en structuur. Dit betekent actief beleid op vrijwilligers en een voldoende bestuurlijk en technisch kader met de juiste kennis en kunde om de taken uit te kunnen voeren.
- **Financiën:** een vitale vereniging heeft een transparante (meerjaren)begroting, komt haar betalingsverplichtingen na en heeft reserves voor onverwachte kosten en investeringen. Financiële reserves zijn van belang om ook in de toekomst vitaal te kunnen zijn en te blijven.
- **Beleid en strategie:** een vitale vereniging heeft een duidelijke identiteit, waarop de visie en doelstellingen voor zowel het technische aspect als de organisatie wordt gebaseerd. Dit wordt breed gedragen binnen de vereniging. Een beleidsplan/visie en dus een breed gedragen koers is noodzakelijk om gestelde ambities te kunnen verwezenlijken.
- **Sportiviteit en respect:** een vitale vereniging heeft haar zaken voor wat betreft sportiviteit en respect op orde. De vereniging hanteert gedragsregels en ziet toe op consequente handhaving hiervan.
- **Toekomstbestendig:** een vitale vereniging is ook toekomstbestendig. De organisatie van de vereniging kan omgaan met de veranderingen die de toekomst gaan brengen.
- **Inclusiviteit:** een vitale vereniging is uiteraard ook inclusief. De organisatie van de vereniging zorgt ervoor dat 'sport', in welke vorm dan ook, voor iedereen toegankelijk is.

Conclusie

Op basis van bovenstaande criteria wordt nut en noodzaak en de mogelijkheid tot uitbreiding/vervanging (van het gebruik) van de gemeentelijke sportaccommodatie inzichtelijk gemaakt. Naast aansluiting op gemeentelijk beleid en de kwaliteit/veiligheid discussie, wordt per vereniging o.b.v. gestelde criteria een objectief besluit genomen. Bij een positief resultaat op genoemde criteria is er sprake van een noodzaak én mogelijkheid tot uitbreiding/vervanging voor de vereniging. Dit betekent dat opties voor mogelijke realisatie nader met elkaar worden verkend. Afhankelijk van de situatie en de mogelijkheden worden in gezamenlijkheid vervolgsenario's (bv. ledenstop, plan van aanpak om de groei op te kunnen vangen, gezamenlijk gebruik) in kaart gebracht. Bij een negatief resultaat op genoemde criteria is er geen sprake van noodzaak en/of mogelijkheid tot uitbreiding/vervanging voor de vereniging ofwel is de vereniging nog niet klaar voor uitbreiding/de volgende stap. In het vervolg worden de criteria nogmaals weergegeven.

Criteria	Toelichting
Capaciteit van de voetbal- en korfbalvereniging	Is er momenteel behoefte en noodzaak aan uitbreiding/vervanging (capaciteitsproblematiek)? Levert het structureel en kwalitatief meer gebruiksmogelijkheden op?
Ruimtebehoefte en omgevingsfactoren	Zijn er ruimtelijke mogelijkheden?
Demografische ontwikkelingen in relatie tot ledenontwikkeling	Laat de ledenontwikkeling (groeioprognose) ook de toekomstige noodzaak zien?
Vitaliteit 1. Leden 2. Organisatie, kader en vrijwilligers	Staat er een vitale verenigingsstructuur die op de juiste manier gebruik maakt van de gemeentelijke sportaccommodatie?

3. Financiën 4. Beleid en strategie 5. Sportiviteit en respect 6. Toekomstbestendig	
--	--

Deze afwegingscriteria bieden handelingsperspectief voor zowel verenigingen, de gemeente en het bedrijfsleven waar het gaat om (de beoordeling van) verzoeken om een tweede of extra kunstgrasveld.

Deze criteria zijn duidelijk en realistisch. Uit toetsing aan deze criteria blijkt in welke mate voldaan wordt aan de criteria voordat een definitieve afweging gemaakt wordt. Als toetsing aan de criteria leidt tot afwijzing van een verzoek voor een gemeentelijke financiering in een extra (kunst)grasveld, dan kan financiering door de vereniging zelf of bedrijfsleven wellicht uitkomst bieden. We zullen die mogelijkheid met een positieve grondslag benaderen.